

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11CoCsp/47/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119216233
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7119216233.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Borisa Brondoša v spore žalobcu: Slovenský plynárenský priemysel, a. s., so sídlom Mlynské Nivy 44/a, Bratislava, IČO: 35 815 256, zast. Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej S. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom H., G. X, o zaplatenie 128,27 € istiny s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 34Csp/249/2019-91 zo dňa 27.2.2020 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 63,27 € s 8 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 17,57 € od 1.6.2018 do zaplatenia a zo sumy 45,70 € od 24.4.2019 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II.) a žalovanej náhradu trov konania nepriznal (III.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 128,27 € spolu s 8 % úrokmi z omeškania ročne z dlžných žalovaných platieb a náhrady trov konania, odôvodnenej na tom skutkovom základe, že ako dodávateľ uzatvoril dňa 15.3.2010 so žalovanou ako odberateľom zmluvu o združenej dodávke plynu pre odberateľa plynu v domácnosti (ďalej tiež len „zmluva o dodávke plynu“), predmetom ktorej bol záväzok žalobcu dodávať žalovanej zemný plyn na odbernom mieste: H., G. X oproti povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi za dodaný zemný plyn dohodnutú cenu. Žalobca vystavil žalovanej za poskytnuté služby faktúry celkovo na sumu 128,27 €, ktoré žalovaná v lehotách splatnosti neuhradila napriek opakovaným upomienkam a výzvam na zaplatenie pohľadávky zo dňa 11.9.2017, 10.10.2017, 10.11.2017, 11.12.2017, 12.2.2018, 11.6.2018, 10.7.2018, 9.8.2018, 11.9.2018, 11.12.2018, 10.1.2019 a 15.5.2019, preto žalobca listom zo dňa 7.3.2019 odstúpil od uzavretej zmluvy; žalovaná do podania žaloby dlžnú sumu žalobcovi neuhradila.

3. Súd prvej inštancie uplatnený nárok právne posúdil podľa ustanovení ust. § 488, § 489, § 494, § 491 ods. 1, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 5, § 121 ods. 3, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 48 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov účinného v čase uzavretia zmluvy; na ich základe posúdil právny vzťah strán ako záväzkový vyplývajúci zo zmluvy o dodávke plynu majúcej povahu zmluvy spotrebiteľskej, z ktorého vyvodil právnu povinnosť žalovanej, premietnutú vo vyhovujúcom výroku napadnutého rozsudku, zaplatiť žalobcovi cenu za dodaný zemný plyn podľa platnej zmluvy o dodávke plynu uzatvorenej dňa 15.3.2010, vyúčtovanú

faktúrou č. 8402513020 za obdobie 19.4.2017 - 18.4.2018 v sume 17,57 € a faktúrou č. 7441289865 za obdobie 19.4.2018 - 24.3.2019 v sume 45,70 €, spolu v sume 63,27 €, v ktorej časti posúdil nárok žalobcu ako dôvodný. Z dôvodu omeškania žalovanej s plnením dlžnej sumy z faktúry č. 8402513020 od 1.6.2018 a z faktúry č. 7441289865 od 24.4.2019 do zaplatenia súd prvej inštancie s použitím ust. § 517 ods. 2 OZ priznal žalobcovi tiež úroky z omeškania vo výške vyplývajúcej z ust. § 3 ods. 1 a § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v účinnom do 31.1.2013.

4. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti poplatkov za upomienky, ktoré žalobca vyúčtoval žalovanej faktúrami opakovane v sumách 5,- € a 10,- € (uplatnenú z platieb fakturovaných fa č. 3120145199, 3150181997, 3170164703, 3110137558, 3160215244, 3160221120, 3130148441, 3120155521, 3140207817, 3170000586, 3150010797 a 3120014617). Poukázal na ustálenú judikatúru, podľa ktorej systém ochrany zavedený Smernicou Rady (ES) č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň jeho informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah (rozsudky Súdneho dvora EÚ zo dňa 27.6.2000, Oceáno Grupo Editorial a Salvad Editores C-240/98 až C-244/98, ako aj Mostaza Celáro C-168/2005 zo dňa 26.10.2006, bod 25, tiež čl. 37 z uznesenia Súdneho dvora vo veci C-76/10 POHOTOVOSTĚ v. Korčovská). Zmluvné dojednanie obsiahnuté v zmluve o združenej dodávke plynu týkajúce sa predmetných poplatkov súd posúdil ako neprijateľné zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Súd uviedol, že v spotrebiteľskom vzťahu musí ísť o také poplatky, ktoré obstoja v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, na vzájomné práva povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nespĺnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Prezentoval názor, že v spotrebiteľských veciach by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný poplatkami len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ; už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. V danom prípade žalobca ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nespĺnením povinnosti na jeho strane. Kládne sa tým veľký dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripraví obsah zmluvy, ktorý spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje, aby bol náležite opatrný a dôsledný aj pri dojednávaní vedľajších zmluvných dojednaní akými sú poplatky. Len týmto spôsobom sa efektívne zabezpečí, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nespĺnenia povinnosti a len tým sa vypestuje vzťah dôvery spotrebiteľa k dodávateľom. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napíňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s racio legis zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktorému po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia, spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami spotrebiteľských úverových vzťahoch). Súd zdôraznil, že neprijateľnú zmluvnú podmienku nemodifikuje, nič by totiž neodradzovalo nečestného dodávateľa od pokračovania v používaní neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže by súd zmenou zmluvnej podmienky vlastne udržiaval nečestnú obchodnú prax (porovnaj rozsudok Súdneho dvora vo veci C-618/10, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/109/2011 zo dňa 21.11.2012). Po vyhodnotení vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že nárok na zaplatenie poplatkov za upomienky (aj opakované) vo výške 5 € a 10 € je nepreukázaný, resp. nedôvodne uplatnený. Žalobca nepredložil súdu jediný dôkaz o tom, že by požadované poplatky z uvedených dôvodov alebo v uvedených výškach boli medzi účastníkmi zmluvne výslovne dohodnuté, pričom zvolená výška poplatku za upomienku má jednoznačne sankčný charakter, pretože suma 5 € a 10 € presahuje administratívne náklady, ktoré žalobca s upomienkou má. Svojou podstatou tak v prípade poplatku za upomienku nejde o paušalizáciu nákladov spojených s uplatňovaním pohľadávky v zmysle ust. § 121 ods. OZ, ale skôr o zmluvnú pokutu v zmysle § 544 ods. 1 OZ za omeškание dlžníka spojenou so zaslaním upomienky odberateľovi. Žalobca nijakým spôsobom nepreukázal zaslanie upomienok a aby mu za zaslanie týchto upomienok vznikli reálne náklady v uvedenej výške. Predmetný poplatok predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, a nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Dôvodil, že upomienka ako taká nemôže mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mala povahu tzv. skrytej

zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi netransparentné. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, resp. plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi. Na podklade uvedených dôvodov súd žalobu v časti poplatkov za upomienky s požadovanými úrokmi z omeškania ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 251, § 255 ods. 1 a 2, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a vzhľadom na to, že žalovanej, ktorá mala v spore prevažujúci úspech (v rozsahu 50,68 %), žiadne trovy v konaní preukázateľne nevznikli, súd stranám sporu náhradu trov konania nepriznal (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/5/2017 a uznesenie sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.2.2018).

5. Rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti napadol včas podaným odvolaním žalobca z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písmen b), f) a h) CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní žalobca vytkol súdu prvej inštancie s poukazom na čl. 16 ods. 1, § 150 ods. 1 a § 151 ods. 2 CSP, že jeho skutkové tvrdenia žalovaná nijakým spôsobom nerozporovala, nakoľko bola v konaní nečinná, a preto súd mal jeho tvrdenia považovať za nesporné. Ak mal pochybnosti o jeho skutkových tvrdeniach, mal vo veci nariadiť pojednávanie, pretože neboli splnené podmienky pre rozhodnutie bez pojednávania v zmysle ust. § 279 písm. b) CSP. Mal za to, že postup súdu v danom prípade je v priamom rozpore s ust. § 171 ods. 1 a § 181 ods. 2 CSP, nakoľko súd nevyslovil svoj právny názor, neprezentoval pred stranami žiadnu skutočnosť ako spornú, čím nevytvoril zákonný priestor na doplnenie dôkazov, ktoré by vyvrátili alebo potvrdili tvrdené skutočnosti. Z uvedeného vyvodil záver, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože nemal možnosť získať vedomosť o vnímaní uvedenej rozhodujúcej skutočnosti súdom ako spornej a zároveň nemal dôvod na označenie ďalších dôkazov v tomto smere. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/1330/2014 zo 16.12.2015 a Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/251/2019 z 27.1.2020. Citoval čl. 3 bod 3.17 a čl. 3 bod 3.19 Obchodných podmienok, podľa ktorých má právo pri nedodržaní dohodnutých zmluvných podmienok prerušiť alebo obmedziť dodávku plynu a požiadať PDS o prerušenie alebo obmedzenie distribúcie plynu do OM odberateľa, ako aj právo spoplatniť zaslanie upomienky za nedodržanie platobných a fakturačných podmienok paušálnou náhradou nákladov vo výške uvedenej v Cenníku externých služieb zverejnenom na internetovej stránke www.spp.sk <<http://www.spp.sk>>, pričom žalovaná svojim podpisom potvrdila pri uzatváraní zmluvy, že s obchodnými podmienkami bola oboznámená. Argumentoval ďalej tým, že v prípade nariadenia pojednávania by súdu predložil príslušné Cenníky externých služieb a výkonov súvisiacich s dodávkou plynu, z ktorých bol zrejmý dôvod, ako aj výška poplatkov spojených s upomienkami. Na základe týchto cenníkov, ktoré sú zverejnené aj na jeho webových stránkach, boli žalovanej vyfakturované sporné poplatky za vystavenie upomienok, a to najmä z dôvodu neplnenia si svojich povinností riadne a včas. Nesúhlasil s názorom súdu v bode 57 rozsudku, že nepreukázal zaslanie upomienok, nakoľko v konaní predložil faktúry za zaslané upomienky, v ktorých je špecifikovaná suma, s úhradou ktorej sa žalovaná dostala do omeškania, ako aj podacie hárky ako doklad o tom, že tieto upomienky boli žalovanej aj skutočne zaslané. Ďalej dôvodil, že zmluvné strany sa dohodli na výške poplatku za zaslanie upomienky, pričom výšku poplatku považoval za primeranú aj reálnym nákladom, ktoré sa spájajú s vyhotovením upomienky (papier, tlač, poštovné, práca) a zároveň mal za to, že poplatok za upomienku má plniť v istom zmysle aj sankčnú funkciu a pôsobiť preventívne pred neplnením si platobných povinností. Vzhľadom na nesplnenie si povinností žalovanou nevidel dôvod na to, aby mal sám znášať náklad za vyhotovenie a zaslanie upomienok, prostredníctvom ktorých sa objektívne snažil predísť opakovanému neplneniu zmluvných záväzkov zo strany žalovanej. Zopakoval, že pokiaľ ho súd nevyzval, aby sa vyjadril k uvedeným skutočnostiam, potom je jeho rozhodnutie prekvapivé a odňal mu týmto postupom možnosť konať pred súdom. Záverom na podporu svojich tvrdení predložil ďalšie listinné dôkazy a mal za to, že sú splnené podmienky pre ich uplatnenie v odvolacom konaní (ako tzv. novoty v odvolacom konaní), nakoľko ich bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Záverom uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je možné z viacerých dôvodov považovať za zmatečné, nepreskúmateľné a nemajúce oporu v zákonných ustanoveniach, nakoľko nie je zrejmé, akými právnymi a logickými úvahami sa súd pri svojom rozhodovaní riadil. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku zmenil a žalobe vyhovel v celom rozsahu, alternatívne ho v tejto časti zrušil a v zrušenom rozsahu vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadрила.

7. Rozsudok vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené, nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 1 a contrario CSP), a preto v tomto výroku nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

8. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 CSP) a oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379, § 380 ods. 1 a 2 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písmen b), f), a h) CSP, s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, lebo rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti je vecne správny, a preto odvolací súd rozsudok v tomto výroku potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP, stotožňujúc sa zároveň aj s vecne správnymi a zákonnými dôvodmi rozsudku vzťahujúcimi sa k zamietavému rozhodnutiu súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP).

9. Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený dňa 12.5.2021 o 10:00 hod. v pojedn. miestnosti č. dv. 215/2.p., po predchádzajúcom zverejnení miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade s ust. § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP.

10. Z ust. § 387 ods. 2 CSP vyplýva, že ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Po preskúmaní rozsudku v odvolaní napadnutej časti a predchádzajúceho konania z hľadisk uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok žalobcu vymedzených v podanom odvolaní vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu (výroku), ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so správnymi skutkovými zisteniami i so spôsobom právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie, ako aj s dôvodmi napadnutého rozsudku, ktoré považuje bez akýchkoľvek výhrad za úplné a vecne správne, a preto na ne v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP aj odkazuje. Preskúmanému rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, lebo súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z predložených dôkazov a prednesov strán vyplynuli a vyšli za konania najavo, v jeho hodnotení dôkazov nie je logický rozpor a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192 a nasl. CSP. Súdom prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia relevantných právnych predpisov, ktoré aj správne vyložil, pričom uviedol aj dostatočné, správne a presvedčivé dôvody svojho rozhodnutia a zo zisteného skutkového stavu vyvodil zodpovedajúce právne závery o právach a povinnostiach sporových strán, ako i správny záver o nepreukázaní, resp. nedôvodnom uplatnení nároku v časti zaplatenia poplatkov za upomienky doručené žalovanej.

12. Skutočnosti a námietky, ktoré žalobca uvádza v odvolaní, nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozsudku z hľadiska zistených skutočností (skutkového stavu), hodnotenia dôkazov a ani z hľadiska právneho posúdenia sporu súdom prvej inštancie v tej časti rozhodnutia, v ktorej bola žaloba žalobcu o zaplatenie poplatkov za opakované upomienky, ako nedôvodná zamietnutá. Odvolacie námietky žalobcu neumožňujú prijať ani záver, že by postupom súdu v konaní bola stranám sporu (žalobcovi) odňatá možnosť konať pred súdom alebo bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces alebo, aby konanie bolo postihnuté procesnou vadou v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP, ktorá by mala za následok nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie (výroku) v tejto zamietavej časti. Odôvodnenie rozsudku v celom rozsahu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodňovanie súdnych rozhodnutí v zmysle ust. § 220 CSP a zásad ustálených právnou praxou a plne rešpektuje základné právo strán (žalobcu) na spravodlivý súdny proces. Odvolací súd preto dospel k záveru, že odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písmen b), f) a h) CSP v prejednávanej veci nie sú preukázané a neboli žalobcom v odvolaní dôvodne uplatnené.

13. Súdom prvej inštancie záväzkový právny vzťah strán, v ktorom žalobca konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a žalovaná nesporne v takomto postavení nevystupovala (§ 52

ods. 3 a 4 OZ), celkom správne posúdil ako vzťah spotrebiteľský podľa ust. § 52 a nasl. OZ, a preto správne aplikoval na zmluvu uzavretú medzi žalobcom a žalovanou, ktorý vystupovala v tomto právnom vzťahu v hmotnoprávnom postavení spotrebiteľa, okrem osobitného zákona č. 656/2004 Z.z o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov aj všeobecnú občianskoprávnu úpravu (ust. § 52 a nasl. OZ), ako aj normy práva ES, ktoré celkom správne aj interpretoval.

14. Odvolací súd za neopodstatnené považuje i odvolacie námietky žalobcu, ktorými poukazuje na nesplnenie podmienok pre rozhodnutie sporu bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 297 písm. b) CSP a na porušenie ustanovení § 126 a § 138 CSP postupom súdu prvej inštancie. Na prejednanie sporu podľa názoru odvolacieho súdu nebolo potrebné nariadiť ústne pojednávanie, keďže ide o spotrebiteľský spor jednoduchého právneho posúdenia, hodnota ktorého bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- € a zároveň skutkové tvrdenia strán, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal, neboli sporné (žalovaná sa k žalobe nevyjadřila).

15. Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca podanú žalobu po skutkovej stránke odôvodnil tak, že proti žalovanej uplatňuje nárok na zaplatenie ceny za poskytnuté dodávky zemného plynu spolu s úrokmi z omeškania (osobitne vyčíslenými z celej dlhovanej sumy) zo zmluvného vzťahu založeného zmluvou o dodávke plynu pre odberateľov kategórie domácnosť uzatvorenou so žalovanou dňa 15.3.2010, ukončeného zo strany žalobcu z dôvodu neplnenia povinností žalovanej, ktorý (nárok) vyplýva z pripojených jednotlivých faktúr označených číslom, dátumom, výškou fakturovanej sumy a dátumom splatnosti pohľadávky, predložených spolu so žalobou (v počte 14 ks). Žalobca v žalobnom návrhu vyčíslil pohľadávku voči žalovanej v celkovej výške 128,27 € istiny s príslušnými úrokmi z omeškania, pričom z odkazu na listinné dôkazy (faktúry, upomienky) k žalobe pripojené je zrejmé, že skutkovo v rámci žalovanej sumy uplatňoval tiež úhrady za poplatky za opakované upomienky, čím vymedzil predmet konania po skutkovej stránke. Napriek neúplnosti (nepresnostiam) v skutkových tvrdeniach žalobcu a pri opise rozhodujúcich skutočností, ktoré bolo potrebné pravdivo a úplne, jednoznačne a konkrétne uviesť v obsahu samotnej žaloby, a nie odkazom na pripojené listinné dôkazy, v danom prípade aj podľa posúdenia odvolacieho súdu žaloba bola formálne spôsobilá na prejednanie, pričom s prihliadnutím i na to, že žalobca bol v konaní (už pri podaní žaloby) kvalifikovane zastúpený advokátom, nešlo o také nedostatky žaloby, ktoré by odôvodnili postup súdu podľa ust. § 129 CSP.

16. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní správne vychádzal zo skutkového stavu zisteného z navrhnutých (označených) dôkazov, ktoré žalobca pripojil k žalobe, iné dôkazy strany sporu (žalobca) nenavrhol vykonať a v danom prípade súd nemal poučovaciu povinnosť o procesných právach a povinnostiach vo vzťahu k žalobcovi, ani povinnosť odstraňovať argumentačné a dôkazné nedostatky žaloby (§ 132, § 160 ods. 3 CSP). Pokiaľ žalobca neuviedol všetky rozhodujúce skutočnosti a nepredložil dôkazy, z ktorých mala vyplývať oprávnenosť ním uplatneného nároku na zaplatenie poplatkov za upomienky, nepredložil Cenník externých služieb a výkonov, v zmysle ktorého účtoval žalovanej sporné poplatky, atď., uvedené nedostatky nemali vplyv na prejednatelnosť žaloby, ale mali význam len pre výsledný procesný (ne)úspech žalobcu v spore. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné pripomenúť, že poučovacia povinnosť súdu nie je bezbrehá, ako vyplýva i z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 104/96 zo dňa 19.9.1996. K zachovaniu „férovosti“ súdneho konania prispieva primárna nemožnosť súdu poučovať stranu sporu o jej hmotnoprávných súvislostiach, ktoré vyplývajú z nestrannosti všeobecných súdov a zo zásady rovnosti strán sporu. V ústavnoprávnom meradle je potom súd povinný vyvarovať sa takých poučení, ktorými by ovplyvnil vzájomné procesné postavenie strán, príp. zmenšil zodpovednosť strany za jej procesný postup v konaní (Števček, M. a kol.: Civilný sporový poriadok. Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, s. 599).

17. V civilnom sporovom konaní strana sporu má v prvom rade povinnosť tvrdenia, na ktorú nadväzuje s ňou súvisiacia povinnosť označiť dôkazy na preukázanie týchto tvrdení. Tieto povinnosti spočívajú v tom, že žalobca musí jednak tvrdiť konkrétne skutočnosti, ktoré uplatnený nárok odôvodňujú a jednak označiť dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia. Dôkazy je potrebné označiť presne a úplne tak, aby ich súd mohol vykonať. Neoznačenie, príp. neúplné označenie dôkazov, nie je vadou žaloby. Nesplnenie povinnosti tvrdiť a preukazovať skutočnosti, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie vo veci samej, neodôvodňuje odmietnutie žaloby pre jej vady, ale je vždy dôvodom pre jej zamietnutie po vecnom prejednaní veci. Strana sporu, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov.

18. V prejednávanej veci na podklade skutkového stavu zisteného z dôkazov predložených žalobcom súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že žalobca nepreukázal oprávnenosť nároku (v požadovanej výške) proti žalovanej na zaplatenie poplatkov za opakované upomienky, a preto už z tohto dôvodu pre neunesenie dôkazného bremena žalobcom žalobu v tejto časti bolo potrebné zamietnuť.

19. Žalobcom v odvolacom konaní predložené listinné dôkazy v zmysle ust. § 366 CSP nemožno akceptovať a nebolo možné na ne prihliadať, keďže ide o oneskorene uplatnený prostriedok procesného útoku, ktorý nebol použitý v konaní pred súdom prvej inštancie.

20. Odvolací súd nad rámec vyššie uvedených dôvodov na zdôraznenie vecnej správnoti napadnutého rozsudku i v súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu považuje za potrebné dodať, že sa plne stotožňuje i s právnym názorom súdu prvej inštancie vychádzajúcim z ust. § 53 ods. 1 veta prvá a § 53 ods. 5 OZ o spotrebiteľskej neprijateľnosti zmluvných ustanovení o administratívnom poplatku za (opakované) upomienky a výzvy na zaplatenie pohľadávky, ktoré žalobca fakturoval žalovanej v sumách 5,- a 10,- €. Cit. zák. ustanovenia zakazujú pod následkom neplatnosti v spotrebiteľských zmluvách uvádzať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Inak povedané, zmluvná voľnosť účastníkov spotrebiteľskej zmluvy je obmedzená aj tým, že nedovoleným, a teda neplatným, je tiež i dojednanie spôsobujúce značnú nerovnováhu v ich právnom postavení. Obvyklá argumentácia dodávateľov, že spotrebiteľ sa oboznámil so zmluvou, že si prečítal aj všeobecné obchodné podmienky, že podpisom s nimi vyjadril súhlas a súhlasil s každým takto upraveným inštitútom, povinnosťami na ňom viaznucimi, alebo jednoducho len preceňujúca význam v zmluve prejavenej vôle, či formálnu oddelenosť niektorého z dojednaní, opomína podľa odvolacieho súdu samotnú podstatu spotrebiteľskej ochrany spočívajúcu na premise, že spotrebiteľovi neprijateľné podmienky predovšetkým nemožno predkladať a pokiaľ tak dodávateľ urobí, koná nepoctivo a musí byť uzrozumený s tým, že na takéto neprijateľné podmienky súd neprihliadne bez ohľadu na to, či a do akej miery sa spotrebiteľ tou ktorou podmienkou zaoberal. Takto je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné nazerať aj na ustanovenia spotrebiteľských zmlúv o administratívnych poplatkoch, ktoré dodávateľa jednostranne zakomponujú do všeobecných obchodných podmienok a cenníkov, vyžadujúce od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil sankcie v neprimeranej výške, ktoré neplnia funkciu peňažnej náhrady pre dodávateľa za riziko znášané v dôsledku neplnenia povinnosti spotrebiteľom, prípadne tiež dojednaní o neprimeraných finančných nákladoch za administratívne úkony dodávateľa, ktoré reálne nemôžu mať základ v skutočných nákladoch dodávateľa, ako je tomu aj v prípade žalobcom fakturovaných poplatkov požadovaných od žalovanej za opakované upomienky v paušalizovaných sumách, ktoré bez akýchkoľvek pochybností prevyšujú bežné priame náklady upomínania a nie sú zahrnuté v cene za združenú dodávku plynu. Také zmluvné podmienky nepochybne predstavujú nad zákonný rozsah výrazný zásah do právneho postavenia spotrebiteľa, pretože nezanedbateľne zvyšujú jeho náklady v prípade omeškania s úhradou záväzku. Upomienka má informatívny charakter a musí byť veriteľom dobromyseľne uplatňovaná. Administratívne poplatky za vyhotovenie a zaslanie upomienok dohodnuté v paušalizovaných sumách (5 € a 10 €), dokonca sa postupne zvyšujúce pri opakovanom upomínaní, ktoré prevyšujú skutočné náklady spojené s upomínaním dlžníka na úhradu svojho záväzku, ako také majú povahu zmluvnej pokuty (za porušenie povinnosti zaplatiť vyúčtovanú úhradu včas), a preto aj podľa názoru odvolacieho súdu sú neprijateľné a taká zmluvná podmienka je neplatná v zmysle ust. § 52 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 a 5 OZ.

21. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, ako aj v závislom výroku o trovách konania podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny.

22. O nároku strán na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca vzhľadom na svoj neúspech v odvolacom konaní nemá právo na náhradu trov a procesne úspešnej žalovanej žiadne trovy v odvolacom konaní preukázateľne nevznikli, preto odvolací súd stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

23. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP), môže ho podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).